

UUDISED

Head alanud rohe-sinise puukuke aastat

Idamaade kalendri järgi algas kukeaasta 9. veebruaril 00.29, kuigi mööduva ahviaasta värvid ja element jäävad kukeaastal samaks: roheline ja sinine ning puu. Eestimaalaste seas väga tuntud kodulind kukk valitseb aastat kuni 2006. aasta 29. jaanuarini. 2005. aasta valitsevaks ja suunavaks planeediks on Päikesele lähimal olev Merkuur. Tähetargad räägivad, et kukeaasta toob kaasa palju eredaid elamusi, kirevaid sündmusi, mis on sarnane kuke kirevale sulestikule. Ahviaastale omane pealiskausus asendub kukeaastale omase põhjalikkusega. Kukke iseloomustab ka sõna KORD. Aasta esimene pool tekitab raskeid olukordi ja kaoseid ka looduses. Üldse on loodus inimeste peale jätkuvalt pahane. Kukki ei armasta pealiskausust ja järjekindlus viib teda sihile. 2005. aasta lõpp tuleb üsna raske. Teedel tuleks väga ettevaatlikult liigelda just aasta viimastel päevadel. Üldiselt võib nentida, et kukeaasta ootab kiiret tegutsemist, edasipürgimist, uute ideede tekitamist ja vahel liialt egoistlikku oma tahtmise tagaajamist. Jaksu kõigele ja kõigile, ka lehega koostöök!

Lasnamäe Leht (ajaleht Vooremaa asusel)

Linnaosavanem kohtus koolijuhtidega

21. jaanuaril pidasid Lasnamäe koolide direktorid oma koosolekut linnaosavalitsuse saalis. Mureküsimuste arutelul osales ka linnaosavanem Oleg Rebane ja juhtkonna mitmed teised liikmed. Linnaosavalitsuse võimalused kohalikkude hariduselu toetada pole küll lõputud, sest koolid alluvad haridusametile, kuid otsustati kõigepealt selgeks teha peamised valupunktid Lasnamäel ja seejärel aidata leida võimalusi mõnegi küsimuse ühiseks lahendamiseks.

Teistest enam tõstatisid järgmised teemad. Koolide rahastamine on ebapiisav. 2004. a eelarvest oli osadel koolidel kuni 25 % kogueelarvest saamata. Koolid vajavad enam investeringuid, mis Lasnamäe jaoks tähendab suuremat ja ühist lobyttööd linna-ametites. Senine kogemus mittetulundusühingute toetamisest linnaosavalitsuse poolt on olnud positiivne ka koolide jaoks, kuid ootus on enamaks. Jätkuvalt kord kuus vaadatakse läbi laekunud taotlused ja tegelikud võimalused. Vastava komisjoni esimees on sellest aastast linnaosavanema asetäitja Andres Noormägi. Veel arutati turvalisuse teemal. Vajalik on ellu rakendada nõue, mis tõstab ka turvalisust – igal kooliterritooriumil olgu oma piirdeaed. Selles osas on koolide direktoritel olemas ideed ja nad peavad haljasalade ning turvalisuse küsimust koolide ümber väga tähtsaks. Teemaga haakub ka spordiväljakute küsimus. Olemas on mitmed projektid, sel aastal renoveeritakse osaliselt Lasnamäe Spordikompleksi staadion ning otsitakse rahalisi vahendeid kaheekstreemspordiväljakurajamiseks Lasnamäele. Haridusküsimusi kureerib linnaosavalitsuses humanitaarõunik Eve Annus, aga samuti linnaosavanema arendusõunik Juri Žitin.

Lasnamäe Leht

Mahtra Avatud Noortekeskuse savistuudio väikesed loojad. Fotod: noortekeskuse arhiivist

Mahtra noortekeskus laiendab piire

Kristjan Arunurm
Tallinna Avatud Noortekeskuse
pressiesindaja

Kas teate, et kuskil Lasnamäel on olemas ahi, milles on 1250 kraadi kuumust? Ega see muidugi tavalise koduköögi ahi olegi, kuid harilikus paneelmajas ikkagi. Varem oli see ühiselamu. Nüüd on Mahtra tänava maja number 48 esimesel korrusel üks perearstikeskus. Aga ka noortekeskus. Ja Mahtra Avatud Noortekeskuses see imetabane ahi ongi. Savipõletusahi nimelt, just samasugune, milliseiga ka elukutselised keraamikud oma taieseid põletavad.

Kuidas tuhm lööb särava?

Kuid ruumis, milles põrgukuumusega ahi viis tundi või isegi kauem huugab, pole sugugi kuum. Aga sellepärast ei ole, et nii põletuse kui jahtumise ajal töötab ahjus ventilatsioon, mis viib kuumuse välja, selgitab keraamik Kersti Karu, noortekeskuse keraamikastuudio juhendaja.

Riiulitel on igavesti suur hulk noorte tehtud kruuse, loomakesi ja muid vigureid, mõned neist valmis, teised veel põletamata ja glasuurimata. Aga miks on mõned kruusid justkui värvitud, kuid tuhmivõitu ja tolmused, ei saa asjatundmatu aru. Kersti naerab ja ütleb, et neil on küll juba glasuur peal, aga ahjus pole veel käinud. Parajas kuumuses saab tuhmist värvist ilus läikiv glasuurpind.

„Saviglasuur ise koosneb ka põhiliselt savist, millele on lisatud keemiat – see tähendab, värvitud metallioksiididega,“ tutvustab aastaid keraamikuna töötanud proua Karu savikunsti köökipoolt. „Must, näiteks, on Lõuna-Eestist, Laeva kandist saadud pruuni savi ja koobalti segu. See savi on ise nii sulav, et üksinda moodustab pruuni läikiva glasuuri. Põhilised glasuurid ongi must, valge, kollane, rohe-

line, sinine, roosa. Eriti erksad need muidugi pole, seepärast ongi mõni savistuudio noor jätnud oma kruusi osaliselt glasuurimata, et pärast põletamist külmglasuuridega peale maalida.“

Selgub, et iga savi ei vajagi tingimata põletamist, et vettpidavaks saada. Näiteks, valget värvi kivinõusavi omadused on sellised, et ka ilma põletamata ja glasuurimata ei immitse sellest vedelikku läbi.

„Kuna Eesti pruun savi kannatab vaid kuni 1060 kraadi kuumust ja kõrgema temperatuuri juures hakkab sulama, kõlbab see kivinõusavile glasuuri tegemiseks. Ka marmorit ja dolomiiti kasutatakse sulandajatena – kaltsium ja magneesium sulavad juunduvalt madalamate temperatuuride juures kui savi,“ teab Karu.

Pärast Kunstiinstituudi lõpetamist töötas Karu kunstitoodete kombinadis ARS tehnoloogina ja seal proovis ta kokku segada päris palju erinevaid glasuure, mida varem Eestis ei kasutatud – neist katsetustest on järel hunnik vihikuid, kuhu on üles tähendatud, kuidas üks ja teine aine omavahel reageerivad. Nii et keraamik peab olema natuke ka keemik – teadma, et koobalt muudab sinisemaks, vask roheliseks jne.

Nii loovale kui püsimatule noorele

Mõnele on silma ja kätt juba looduse poolt antud, aga muidugi annab neid oskusi ka arendada, ütleb keraamik Karu. „Paljud lapsed on savist nii vaimustuses, et nad ei jäta ühtegi tundi vahele. Teised jälle on püsimatud: nad tahavad lihtsalt mängida, natuke uut asja proovida – ja siis jälle kohe arvutite juurde. See ala nõuab püsivust, loovust ja huvi,

et kuidas mu idee materjalis teostub.“ Lasnamäe noortekeskuste koordinaator Kristjan Kruusi sõnul on aga Mahtra noortekeskuses ruumi ka püsimatutele – seepärast on paar aasta tagasi avatud väike keskus nüüd laienemas: juurde tuleb ruume, kus erinevate huvidega noored saavad vaba aega sisustada. „Praegu oli siin kasutusel viis ruumi ja samapalju läheb veel käiku. Lisanduvad või on juba lisandunud lauajalgpall, koroon, erinevad lauamängud, kultuuriklubi ja võibolla ka käsitööstuudio,“ räägib Kruus. „Üks MTÜ pakub ka keeleõpet läbi mängu. Nemad kasutavad palju vabatahtlikke, praegu näiteks õpetab inimene Tšiilist inglise keelt. Siin on olnud nii 18-aastasi kui päris pisikesi.“

Ja veel: Mahtra Avatud Noortekeskuse savistuudio leidis lõpuks, lisaks põletusahjule, võimaluse tööle panna ka päris ehtsa potikedra, millel käsitöö- ja kunstihuvilised noored saavad juba päris ühtlasi tassikesi ja kausse treida. Nii et uut tarbekunstnikke põlvkonda oodakem Lasnamäelt!

Mahtra noortekeskus on avatud esmaspäevast laupäevani kella 14-20. Lisainfo: 55 567 785, mahtra@taninfo.ee

Savistuudio laste tööd

LASNAMÄE VANEM

Linnaosavalitsus on korteriühistutele koostööpartner

Oleg Rebane
Linnaosavanem

Hea lasnamäelane, veebruariga on Lasnamäele saabunud talv. On vana tõde, et külmal ajal on inimesed altimad märkama ka kõike seda, mis puudutab nende eluaset. Kas maja ka sooja peab ning katus tormiilmadega minema ei lenda... Kõik teised väga praktilised küsimused.

Võrreldes individuaalrajade omanikega on korterelamute elanikel elu keerulisem. Iseostustamisruumi on vähem ning tuleb silmas pida ka oma naabrite arvamusi. Riik on siin kaose vältimiseks tekitanud võimaluse korteriühistute loomiseks. Lasnamäe kui korterelamurajoon on korteriühistute poolest rikas ning tema lasnamäelaste seas aktuaalne.

Korteriühistute häda on sageli selles, et korteriühistu valitud juhid teenivad oma igapäevast leiba väljaspool ühistutegevust. Teisisonu tehakse korteriühistutööd ühiskondliku korras, sageli entusiasmist. Taustaks veel amortiseerumas ja hooldamata hooned ning krooniline kogemuse ja rahapuudus. Seepärast tuleks enam tunnustada neid tublisid korteriühistute aktiviste, kes on juba oma maju suutnud kaasajastada ning julgustada neid, kes probleemidega aktiivselt tegelemas.

Formaal-juriidiliselt on korteriühistud oma muredega suhteliselt ükski. Samaaegselt aga vajavad ühistute mured konkreetseid lahendusi. Seepärast peaks kohalik omavalitsus püüdma tegelikkuses

aktiivseid ühistuid aidata niipalju kui võimalik. Näen selles valguses olulist koostööpartneri rolli ka Lasnamäe linnaosa valitsusel.

Koostöövõimalused on ju tegelikult olemas. Kusjuures koostöö all ei peaks mõistma pelgalt finantseerimist. Raha andmise võimalused linnaosa poolt on formaalselt piiratud. Siiski, peame püüdma leida ka võimalusi rahaliseks toeks (nt. juba käesolevast lehenumbri saate infot sisehoovide korrastamise võimalustest). Tõenäoliselt on aga abi ka juba sellest, kui linnaosa valitsus seisab oma ühistute murede eest. Näiteks peaksid linnaosa poolt vahendatud korduma kippuvad küsimused saama kiiremad vastused. Lasnamäel on juba traditsiooniliseks suhtlusevormiks kujunenud korteriühistute infopäeva formaat. Käesoleva aasta kogemus näitab, et huvi selliste ettevõtmiste vastu pole kuhugi kadunud. Pigem vastupidi: infopäevi tuleks ehk korraldada sagedamini ja spetsiifilisematel teemadel. Plaanimegi lähitulevikus kutsuda külalisi, kes vahetult selgitaksid inimestele, miks elamumajanduses üks või teine konkreetne asi just nii- või naamoodi korraldatud on ning millised on võimalused kehtivas olukorras toimimiseks.

Seepärast tahan veelkord kinnitada ka nendele korteriühistutele, kes veel täna ehk pole linnaosast tuge otsinud, et olete alati teretunud korteriühistute infopäevadele. Otseloomulikult oodatud linnaosa valitsuse majja oma muredega sisse astuma ka muudel aegadel!

Leo Glückmann
munitsipaalpolitsei
juhtivinspektor

Munitsipaalpolitsei Lasnamäel

Täpselt aasta tagasi, veebruaris 2004 alustas munitsipaalpolitsei tegevust Lasnamäel, mil ühe kuuga menetleti esimesed 22 väärtetu peamiselt heakorra küsimustes. Aktiivsem tegutsemine algas sügisest, sest augustis eraldas linnaosavalitsus Lasnamäe munitsipaalpolitseinikele oma kabineti Punane 16 hoones.

Jätkame reorganiseeritult teise ameti all Alates 01.01.2005 kuulub munitsipaalpolitsei Tallinna Keskkonnaameti koosseisu (varem tuletõrje- ja päästeameti). Sellega seoses on muutunud telefoninumbri: sekretär 661 9860; menetlustalitus 661 9864 ja 661 9865. Töö aga käib edasi. Munitsipaalpolitsei pädevusse kuulub nelja eeskirjaga sätestatu: heakorra eeskiri, kaevetööde eeskiri, jäätmehoolduseeskiri ning koerte ja kasside pidamise eeskiri.

Lasnamäe linnaosas jätkab peainspektorina Haider Kruusamäe. Temale lisaks teenindavad Lasnamäe piirkonda vaneminspektor Pjotr Gavrilov ja inspektorid Enno Vaiksaar ning inspektor Juri Savitski. Vastuvõtt on linnaosavalitsuse I korruse tööruumis, Punane tn 16 igal esmaspäeval ja neljapäeval samaaegselt linnaosavalitsuse vastuvõtuagadega, telefon 645 7799.

2004.aastal menetles munitsipaalpolitsei Lasnamäel 260 väärtetu

Menetletud väärtetasjad jagunesid oma õigusliku kvalifikatsiooni alusel järgmiselt: KOKS § 66-2, kokku 249 asja (heakorra eeskirjade rikkumine); KOKS § 66-3, kokku 10 asja (koerte ja kasside pidamise eeskirjade rikkumine); KarS § 262, 1 asi (avaliku korra eeskirjade rikkumine). Läbiviidud menetlustest 109 (41,9%) on olnud hoiatusmenetlused, 103 (39,7%) on olnud karistusmenetlused ning 48-l korral (18,4%) oli menetlus lõpetatud.

Väärtetasjade lahendite jaotus kujunes järgnevalt:

- Suuline hoiatus – 99 korral (38,1%)
- Hoiatustrahv – 10 korral (3,8%)
- Rahatrahv – 103 korral (39,6%)
- Lõpetatud menetlused – 48 korral (18,5%)

113 väärtetemenetlust alustati eraisiku ja 147 juriidilise isiku suhtes. Määratud trahvide üldsumma Lasnamäel oli 122 230 kr, neist hoiatustrahvid summas 6 050 kr, rahatrahvid (kiirmenetlus) summas 115 180 kr ja rahatrahvid (üldmenetlus) summas 1000 kr.

Peamised väärtetasjad Lasnamäel Lasnamäe linnaosas tuli menetleda järgmisi väärtetasju, mis on seotud Tallinna heakorra eeskirjade rikkumisega:

- p. 22.23 (keeld parkida sõidukõlbatut sõidukit üldkasutataval alal) – kokku 48 korral;
- p. 11.1 (kinnistu ja kinnistu piirdeaia korras

LINNAVALITSUS

Relika Alliksaar
Tallinna linnapea nõunik

Nädal linnapea kabinetis

Jaanuari teisel poolel

püsis nii linnaelanike kui ajakirjanike tähelepanu keskmes Vabaduse monumenti asukohta puudutav rahvaküsitlus. Kuigi linnavalitsus otsustas juba sügisel, et sedalaadi küsitluste korraldamine ei ole edaspidi otstarbekas, viidi viimane rahvahääletus koostöös vabariigi valimiskomisjoniga siiski läbi – eesmärgiks oli testida e-valimiste süsteemi. ID-kaardiga internetis hääletamine toimus tõrgeteta ning tänu tublidele katsejäretele – tallinlastele – saab tõenäoliselt juba sügisest kohalike volikogude valimistel ID-kaardiga ka päriselt valida. Nagu teada, toetas rahvaküsitluse osalenute enamus Vabaduse samba püstitamist Vabaduse väljakule ning Tallinna linnavalitsus jätkab ettevalmistusi monumenti püstitamiseks Harjumäe veerele. Kuigi tallinlaste ootused Vabaduse samba asukoha osas olid etteaimatavad, tõi rahvaküsitlus linnapea kabinetti palju ootamatuid külalisi. Oma toetusest Vabaduse samba ja Vabaduse väljaku ühendamisele tulid teatama mitmete vabadusvõitlejate organisatsioonide esindajad, ajakirjanikud, ühiskondliku elu tegelased ja vavalised linnakodanikud. Linnapea kabinetis tutvustati neile Vabaduse väljaku uue detailplaneeringu maketti ning arutleti ausamba võimalike arhitektuuriliste lahenduste üle. Siiski

jääb tulevase monumenti täpne kuju kunstnike ja arhitektide välja mõelda, parima eskiisi leidmiseks korraldatakse eraldi arhitektuurikonkurss.

Veebruari esimestel päevadel

külastas Tallinnat Moskva linnavalitsuse delegatsioon eesotsas Moskva linnavalitsuse ministri Vladimir Malõkoviga. Kohtumisel Tallinna linnapeaga arutati Moskvas 6. ja 7. juunil toimuvate Georg Otsa mälestuskontsertide korraldust ning eesti ettevõtjate äridelegatsiooni võimalikku Moskva-visiiti. Arutati ka muid võimalusi linnadevaheliste kultuuri- ja ärisidemete tihendamiseks ning kinnitati vastastikust soovi koostööd arendada. Värskeim uudis linnapea tegemistest puudutab tervislike eluviiside edendamist. Veebruari esimese nädala lõpul avati Pirital uus terviserada. Avamise puhul suusatasi selle läbi ka mitmed prominentsed linna- ja riigitegelased. Et pidulikul sõidul vormi jätkuks, oli Palts juba nädalapäevad varem õhtuti Nõmme suusarajal harjutamas käinud. Nõmme ja Pirita terviseradadele on sportima ja tervislikult vaba aega veetma oodatud teistegi linnaosade elanikud. Ööpäevaringselt avatud rajad on pimedal ajal valgustatud, mugavad ja turvalised, julgustab linnapea kõiki sportima.

Peep Aaviksoo
Tallinna abilinnapea

Hoovi mängima-teeme need kõigepealt korda

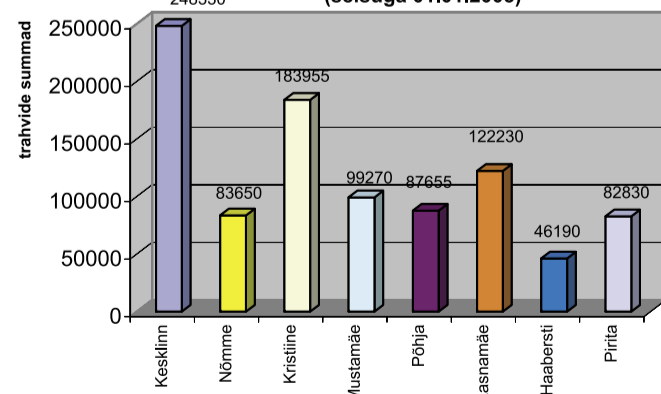
Minu korvpallisik ja kunagise ameti, korvpallitreeneri karjäär sai alguse sõpradega mänguväljakutel palli mängides. Tänapäeval ei sõandaks ma lapsevanemana hõigata, et lapsed, minge hoovi mängima! Miks? Linnaosas ringkäiku tehes riivas mu silma eriti just Lasnamäe korterimajade sisehoovide üsna armetu seisukord – väikeste laste ronimispuud on roostetanud ja katki ning liivakastidesse ei ole juba ammu liiva veetud. Ühtmoodi keeruline on leida mängimiskõlbulikke pallimänguväljakuid kui parkimiskohti autodele. Osalt seepärast teostavadi lapsed end teisiti – kodus arvutimänge mängides. Imestada ei ole selle üle midagi, pigem häbi tunda. Laste ja noorte vaba aja sisustamine ja selleks võimaluste loomine on meie kõigi – nii korteriühistute, linnaosade kui linnavalitsuse mure. Kahjuks napib korteriühistutel niigi suure laenukoormuse tõttu vahendeid, mistõttu toetab Tallinna linn järgmisel aastal korteriühistuid 10 miljoni krooniga (1,5 milj kr Lasnamäele. Toimetus.) õuealade heakorrastamiseks. Nüüd sõltub suurel määral korteriühistute

endi initsiatiivikusest, kui kiirelt ja kui palju õuealad korda saab. Väarikas näide koostöövalmidusest on Vilniuse linna projekt, kus ühe aastaga tehti korda ligi 200 hoovi-mänguväljakut.

Lisaks mänguplatside puudusele on Lasnamäel probleemiks ka parkimiskohtade puudus. Kole on vaatepilt, kui autod risti-rästi sisehoovides murule pargitakse ja roheline ala sopsaks muutub. Kindlasti ei saa me autosid ignoreerida, vaid peame leidma võimalused parkimiskohtade laiendamiseks. Siinkohal oleks Lasnamäe korteriühistutel arukas läbi mõelda, kuidas kõige paremini linna toetust kasutada – ühelt poolt peaksid saama korda mänguväljakud, teiselt poolt tuleb lahendada parkimisega seonduv.

Usun, et linna toetusest kasusaajad – nii lapsed kui nende vanemad oleksid tänulikud investeeringu üle, mis nii silmale ilus vaadata on kui aktiivset tegevust pakub. Oma elukeskkonna väärtustamine on ju peale linna ka tema elanike endi mure.

Määratud trahvid linnaosade lõikes (seisuga 01.01.2005)

Graafiline illustatsioon kinnitab, et Lasnamäe ei olnud 2004.a. kõige kehvem linnaosa.

hoidmise nõue) – kokku 28 korral;

- p. 12.1 (hoone fassaadi ja sinna kuuluvate elementide korras hoidmise nõue) – kokku 26 korral;
- p. 22.1 (keeld risustada ja reostada linna territooriumi ja ehitisi) – kokku 22 korral;
- p. 14.3 (kohustus ehitus-, remondi- ja kaevetööde teostamisel rajama ning hoidma korras piirdeaia või muu tõkke) – kokku 19 korral.

Koostöö heakorda ja korda hindavate elanike ning erinevate asutustega on munitsipaalpolitseile väga tähtis. Soovin, et alanud aasta on meile kõigile meeldiv ja suuremat turvalisust loov ning et seniseid eksimusi ei kordaks keegi. Nii jõuame kiiremini kauni ja sõbraliku elukeskkonnani!

“Tee tööd ja ole aus, nii elad üle sajandi,” räägib Leontina Tader

Maily-Maria Kiviselg
Lasnamäe LOV avalike suhete spetsialist

7. veebruaril sai 101-aastaseks Lasnamäe proua, Leontina Tader. Nagu ka aasta tagasi, hämmastas seegi kord sünnipäevalaps külalisi üllatava teravuse, huumori, sära ja nutikusega. Vestlusest kõlanud elutarkustest saab nii mõnigi omale üht-teist kõrva taha panna, et saavutada oma isiklik pikaealisuse retsept. Põnevat vestlust juhtis Iru Hooldekodu hooldusosakonna juhataja Velda Känd.

foto: Mart Tilk / 101-aastane pr Leontina Tader

Leontina Tader sündis 7. veebruaril, 1904 Tartus, täna elab ta Iru Hooldekodus Lasnamäel. Küsimusele kuidas on õnnestunud 101-aastaseks elada, vastab vanaproua: “Väga lihtne – ikka töötähe all, natuke nalja ka, aga suurem protsent kurbust ja tööd. Kui tahad elus head meeleolu, tee tööd ja ole aus ja terve.”

Mis tööd olete teinud?

“Supikulpi liigutanud. Tartus sööklates ja seal kus suurem toitlustamine. Koka amet on minu elukutse. Sõja ajal elasid Siberis, üks poolteist aastat. Värsked kartulid mullast üles, kohe potti, sealsamas kõrval pesime puhtaks, porgandid ja sibulad sisse. Rasvaint Venemaal polnud. Küll oli hea värske supp. Kõhu sai sellest supist täis küll.”

Mis inimesed olid kõige paremad?

“Venelane. Oli kaastundlik, tundis sinu muret ja rõõmu, tundis kui sul on kõht tühi. Eestlane ei tundnud, et sul kõht tühi on. Venelane on väga hea südamega – söimab su läbi, aga see läheb üle ja siis on jälle hea, ta viha ei pea. Söimab peenemate sõnadega. Venelased ei flirtinud, olid kõik “dobroja tovarishi”, käsi pihku ja ümber kaela, neil olid kõik kohe sõbrad, mitte üks sõber.” Velda Kändi'i väite “sellisele mehele ei tohi tüdruk minna, kes ei jõua lipsu osta” peale hakkab Leontina naerma: “seda ma kuulen esimest korda, venelane ei kandnudki lipsu.”

Mis meenub lapsepõlvest?

“Olin noor, kui ema ära suri, vanaema kasvas meid, isa oli oma töökojas ja töötas. Isa oli elukutseline sepp. Lao ja Aleksandri tänava nurga peal, teine maja. Seal samas nurga peal oli Andersoni toiduainete pood, seal olid meie sõbrad. Isal oli kaks pidevat abilist ja ta tegi vedruvankreid. Isa painutas teljed ja oli väga tubli sepp. Ta abiellus uuesti, abielust esimese naisega olime vennaga kahekesi, pärast tuli isal veel neli poissi ja üks tüdruk. Minu asi ei olnud lapsi hoida. Pidin juba väiksenä hoidma seakarja, alguses kartsin, aga harjusin ära. Alguses mõtlesin, et kuidas mina, linnapreili, lähen seakarja – kus selle häbi ots! Aga pärast harjusin ära.”

Proua Leontina teab rääkida, et kus on ausus, seal on tore. Kui oled ninakas ja pead endast palju, ei kõlba mitte koeralegi. On kõiksugu inimesi nähtud. Ta jutustab innukalt edasi: “Toas oleme kahekesi. Tuba on priima. Väga puhas on. Alati naljaga lähme magama ja naljaga tuleme üles. Hea inimene, kes rumalat ja tühja juttu ei aja, elab igal pool.”

RAHVA TERVIS

Tugigrupp naistele - tule julgesti!

Katri Tammekand
Eesti Sotsiaalprogrammide
Keskuse juhataja

Aina sagedamini võib lehest lugeda perevägivaldast ja selle tõsistest tagajärgedest. Paljude jaoks tundub see teema kauge ja võõras, aga kahjuks on vägivald lähisuhtes paljude jaoks igapäevase elu osa. Inimese tervis ei tähenda üksnes füüsilist tervist, vaid ka vaimset tasakaalu, mis vägivald all võib tõsiselt kannatada saada.

Eesti Sotsiaalprogrammide Keskuse eestvedamisel on igal neljapäeval kell 18 juba rohkem kui aasta käinud koos naiste tugigrupp Salme kultuurikeskuses. Praeguse eestikeelse grupi infotelefonile helistajate seas on mitmeid naisi, kes eelistaksid perevägivald probleemist rääkida vene keeles. Vajadus venekeelse naiste tugigrupi järele Tallinnas on suur. Tänu Lasnamäe linnaosavalitsuse ja Hasartmängumaksu Nõukogu toetusele avatakse uus grupp Tallinnas.

Tugigrupis käivad koos naised, kes hetkel või kunagi varem on kannatanud perevägivald all. Tugigrupi veavad spetsiaalse koolituse läbinud grupijuhid, kes julgustavad naisi üksteist oma lugudega toetama, pakuvad välja erinevaid käitumisvõimalusi, annavad praktilist nõu sotsiaal- ja juriidilistes küsimustes. Grupiga saab liituda iga nädal ja kohalkäimine on vabatahtlik vastavalt sellele, kuidas võimalus osaleda on.

Tallinnas alustab sellest aastast kooskäimist ka venekeelne tugigrupp naistele, kes hetkel või kunagi varem on kannatanud perevägivald all. Esimene kohtumine toimub 15. veebruaril (teisipäeval) kell 18 Lasnamäe Sotsiaalkeskuses (Killustiku 16).

Ootame sind tugigrupi kui:

- tunnend lootusetust ja Sa ei tea kuidas edasi elada;
- tahad oma probleemist rääkida;
- tahad kohtuda inimestega, kes on olnud samases olukorras;
- soovid leida oma olukorrast väljapääsu.

Naiste tugigrupp vene keelt kõnelevatele naistele
Igal teisipäeval kell 18 (alates 15. jaanuarist)
Lasnamäe Sotsiaalkeskuses (Killustiku 16)
Infotelefon: 555 96 404

Naiste tugigrupp eesti keelt kõnelevatele naistele
Igal neljapäeval kell 18
Salme Kultuurikeskuses (Salme 12)
Infotelefon: 56 987 393

Enim seadusega pahuksis 13-14-aastased noorukid

Dei Altsaar
Lasnamäe alaealiste
komisjoni sekretär

Lasnamäe linnaosavalitsuse alaealiste komisjon arutab nende alla 18-aastaste noorte küsimusi, kes on sattunud seadustega vastuollu. 2004. aastal arutati asju 18 istungil, kokku 325 õigusrikkumise teemal.

Enim satuvad seadusega pahuksisse 13-14-aastased noorukid, seda peamiselt pisivarguste ja koolikohustuse eiramisega. Sellele järgnevad probleemid suitsetamisega ja kahjuks ka kehavigastuste tekitamisega.

Mõjutusvahenditena on alaealiste komisjon kasutanud peamiselt hoiatamist (169 korral) ja koolikorralduslike mõjutusvahendeid (152 korral). Lisaks on saadetud probleemidesse sattunud alaealised 21-korral spetsialisti juurde vestlusele, et sedakaudu käitumist muuta. Veel on komisjon rakendanud erikooli suunamist (10 korral), sotsiaalprogrammis osalemist (8 korral) ja üldkasuliku töö kohaldamist (5 korral).

Võrreldes 2003. aastaga on suhtarvud jäänud samaks, aga võrreldes 2002. aastaga on hüppeliselt kasvanud narko- ja alkoholijoobes olevate noorukite (2002-3 juutu, 2004-19 juutu) ning pisivarguste arv (2002-64 juutu, 2004-153 juutu).

Alaealiste komisjon jätkab oma tegevust ka sel aastal. Lisaks mõjutusvahendite rakendamisele on ka tänava kavas erinevad laagrid ja väljasõidud nendele kõurikutele, kes ilmutavad juba olulist paranemist oma käitumises. Koostöös piirkonna noorsoopolitseinikega toimusid 2004. aastal mitmed õnnestunud väljasõidud ja linnalaagrid. Väga tahaks loota, et neis osalenud tänava komisjoni ette ei satu!

Need noormehed fotol on käitumise ja õppimisega olnud teistele eeskujuks! Hetk on tabatud klassiõhtult, sest vaba aja õige sisustamine on üks hea käitumise alus. Foto: Maria-H. Naarits

Tallinna Teataja UUDISED

Lasnamäe Leht avaldab valiku Teataja uudistest

Alates 2005. aasta jaanuarist ilmub Tallinna pressiteenistuse toimetatav vähemalt kord nädalas uuenev interneti-ajaleht Teataja, mis asub aadressil www.tallinn.ee/teataja (venekeelne <http://www.tallinn.ee/rus/teataja>). Sealsamas asuvas arhiivis on üleval ka eelmistes interneti-ajalehe numbrites ilmunud materjalid.

Tallinn jagas 169 spordiklubile toetusteks ligi 72 miljonit krooni

Margit Tamm

Spordi- ja noorsooamet jaotas selle aasta eelarves sporditegevuse toetusteks ettenähtud rahadest 71,62 miljonit krooni 169 spordiklubis sportiva 17 904 lapse vahel.

Tallinna Spordi- ja Noorsooamet prognoosis 2005. aastal toetust saavate laste arvuks 19 000 last. 1. novembriks 2004 laekus ametile sporditegevuse taotlusi 172-lt spordiklubilt ja eraspordikoolilt kokku 23 251 lapse ja noore kohta. Vastavalt kehtivale korrale peavad pearaha saavad lapsed ja noored olema vanuses 7-19 eluaastat ja kantud rahvastikuregistrisse elukohaga Tallinn. Amet kontrollis klubide esitatud taotluste vastavust nõuetele ning selgus, et 1254 last ei ole registreeritud Tallinna elanikena ja üle 2500 lapse on esitatud mitme klubi taotluses.

Spordi- ja noorsooameti juhataja Jaak Raie sõnul teeb sportivate laste arvu suurenemine heameelt. "Pidev sportivate laste arvu tõus näitab nii klubide head tööd kui kindlasti ka lastevanemate teadlikkuse tõusu oma lastele kvaliteetse tuleviku kindlustamisel," märkis Raie. "Nii otsene linna toetus laste sportimisele läbi spordiklubide on kasulik

Kõigile võrdsed võimalused

2005. aasta linnaeelarves on sporditoetusteks ette nähtud pea 20 miljonit krooni rohkem kui eelmisel aastal - kokku 75 miljonit krooni. Alates käesolevast aastast kaotas linn spordialade jaotamise A ja B rühma ning toetab seega kõiki linna poolt toetatavate spordialadega tegelevaid lapsi võrdselt. Enne seda jagunesid spordialad A ja B gruppide, kusjuures A grupp (näiteks iluuisutamine, jalgrattasport, jalgpall, judo, karate, kergejõustik, korvpall, käsipall, suusatamine jne) said pearaha 3470 krooni, B gruppide (näiteks allveesport, aerutamine, kabe, lauatennis, male, poks, võistlustants jne) aga määrati pearahaks 2082 krooni. Süsteemi põhjendati sellega, et 17 A grupi spordiala pakuvad tegevust 80 protsendile sportivatest lastest, B grupi 14 spordialad aga vaid 20 protsendile, pealegi jagus sellise süs-

teemi puhul raha kümnele spordialale rohkem. Siiski põhjustas spordialade jaotus kahte gruppi ning erineva pearaha maksmine vastuväiteid väiksemat toetust saavate eraspordiklubide ja klubide esindajate seas. Leiti, et lapsed on võrdsed, seega peaks võrdne olema ka nende eest makstav pearaha. Raie sõnul toob erinevuste kaotamine spordialade vahel kaasa ka konkurentsi tihenemist sporditurul, mis omakorda peaks tõstma klubilise tegevuse kvaliteeti, millest võivad nii lapsed kui lapsevanemad. Tallinna Spordiliidu juhataja esimehe Peeter Tishleri sõnul ei ole koolilaste sportimisvõimaluste parandamine ja laste treeningprotsessi eesmärgiks tüppsport, vaid eelkõige tervislike eluviiside harjumuse kujundamine. "Suurema pearaha puhul suudetakse pakkuda kindlasti lastele paremaid treenimisvõimalusi," nentis Tishler

Taaskasutuskeskus on avatud kuus päeva nädalas

Jaak Rõõmusaar

Selleks, et inimesed saaksid oma majapidamisest kasutusse muuten asjad taaskasutusse anda, avati möödunud aasta novembris Tallinna Keskkonnaameti ning MTÜ Taaskasutus ja Kuusakoski AS koostöös Tallinna Taaskasutuskeskuse juurde aadressil Paide tn 7 Tallinna esimene jäätmejaam, kus võetakse vastu kõike, mida enam ei saa või ei soovitata koduses majapidamises kasutada.

Vastu võetakse vana koduelektroonikat, s.h. telerid, arvuteid, külmikuid, vanametalli, vanapaberit, pappi, kartongi, plastik-, klaas- ja plektaarat, vana mööblit ja muud tarvitatud kraami nagu riided, jalatsid, mänguasjad, raamatud, mööbel. Taaskasutuskeskuse töötajad sorteerivad toodud esemed koha peal ja suunavad need korrastamiseks, müüki või otse abivajajatele, et leida asjadele veelkordset kasutust.

"Kui novembris alustas Tallinna Taaskasutuskeskus nelja tööpäeva nädalas, siis alates 1. veebruarist on keskuse jäätmejaam avatud kuus päeva nädalas, ehk siis esmaspäevast reedeni kella 11-st 19-ni ja laupäeviti kella 11-st 16-ni," ütles MTÜ Taaskasutus tegevjuht Margit Roosaar. Taaskasutuskeskusega on võimalik kokku leppida ka asjade tasuta transpordis, mida tehakse kaks korda kuus. Transpordi ettevalmistamiseks palutakse helistada telefonil 555 30242. Samalt telefonilt saab ka infor-

matsiooni taaskasutuskeskuse tegevuse kohta.

"Kahjuks näitavad statistilistest andmed, et praegu jõuab taaskasutuskeskusesse liiga palju asju, mis peale sorteerimist ränduvad olmeprügisse ja sealt edasi prügimäele," rääkis Margit Roosaar. "Käesoleval aastal olemegi eesmärgiks seadnud kodanike suurema teavitamise, et oleks lihtsam otsustada, mida võib taaskasutusse tuua ja mis peaks otse prügikasti rändama."

Margit Roosaare sõnul on tallinlased aru saanud, et liigsete asjade andmine taaskasutusse on odavam kui kasutute esemete prügikonteineritesse topimine. Möödunud aasta teisel poolaastal võeti taaskasutuskeskuses vastu 28 tonni kodutekstiili (sh jalatseid ja mänguasju), üheksa tonni raamatuid ja ajakirju, 8400 ühikut lauanõusid ning kaheksa tonni koduelektroonikat.

Peale sorteerimist rändavad asjad edasi heategevuseks, üliõpilaslastele või siis prügimäele. Näiteks on ladudes ja müügisalalis uusi otsjaid ootamas viis tonni odavaid riideid ning pea samapalju on annetatud abivajajatele. Poolteist tonni kodutekstiili on saadatud käsitöömaterjaliks tekstiilikotta, kus need osavate meistrite poolt kaituvaipadeks muudetakse. Uue lugeja on leidnud ka üle kolme tonni raamatuid.

Me ei ole nii rikkad, et asju mida veel kasutada

saab lihtsalt prügimäele ladustada, pealegi saastab see keskkonda. Seepärast kutsub MTÜ Taaskasutus linnakodanikke oma majapidamisest seisma jäänud esemeid kriitilise pilguga üle vaatama ja julgelt ühendust võtma.

Aadress Paide tn 7, telefon 555 30 242 ning avatud esmaspäevast reedeni kell 11-19 ja laupäeviti kell 11 -16.

KASULIK TEADA

Tasuta infopäev taksojuhtidele

Tallinna transpordiamet korraldab taksojuhtidele tasuta infopäeva 17. veebruaril kell 10 - 13 Rahvusraamatukogu suures saalis, kus tutvustatakse uut taksoveo eeskirja ja jagatakse kasulikke nõuandeid nii taksofirmades kui ka FIE- na teguts-evatele taksojuhtidele.

Kuna osalejate arv on piiratud, kuni 250 kohta, palutakse osavõttu eelnevalt teatada Vabaduse väljak 7, I korrus (linnaavalitsuse teenindusbüroo, sissepääs Roosikrantsi tänava poolsest uksest). Lisainfo telefonil 640 4219.

Laste abi- ja infotelefon

Laste abi- ja infotelefon 1345 käivitatakse 1. veebruarist, ööpäevaringselt hakkab see toimima 1. märtsist. Telefonile helistamine maksab kohaliku kõne hinna. Telefon hakkab tööle dispet_erteenistuse põhimõttel. Dispet_er võtab vastu teated ja suunab need edasi lahendamiseks asjaomastele asutustele. Laste abi- ja infotelefonit teenuse käivitamiseks finantseeritakse nelja dispet_erit, üht projektijuhi ja üht IT spetsialisti. 2005. aastal eraldab sotsiaal-

ministeerium laste abi- ja infotelefonit tööks ligi pool miljonit krooni, Tallinna eelarvest lisandub 225 000 krooni. Projekt rakendub koostöös sotsiaalministeeriumi, päästeameti ja Tallinna linnaga.

Tublimad venekeelsed koolid suudavad õigeaegselt üle minna eestikeelsele õppele

Tallinna abilinnapea Tatjana Muravjova sõnul toimub sujuvalt 2007. aastal üleminek osalisele eestikeelsele õppele neis vene koolides, kus eesti keele õpetamine on heal tasemel. "Et Eestis elavad kaks kogukonda suhteliselt eraldi, omavahelist läbikäimist on vähe, puudub vene lastel võimalus praktiseerida eesti kõnekeelt. Kuid passiivne keeleoskus on neil suhteliselt heal tasemel ja seega tulevad nad toime osalise eestikeelse gümnaasiumiõppega," ütles Tatjana Muravjova.

Abilinnapea sõnul viivad mitmed koolid juba praegu oma põhikirjadesse sisse täiendusi, mis näevad ette eestikeelse gümnaasiumiõppe.

LÜHIDALT

Spordi- ja noorsooamet ootab noorsooprojekte

Tallinna Spordi- ja Noorsooamet ootab taotlusi noorsooprojektidele ja -programmidele, mis toetavad noorte omaalgatusi ning on orienteeritud noorte kaasamisele. Käesoleval aastal toetatakse mittetulundustegevust selles osas ühtekokku kahe miljoni krooniga.

Projekte oodatakse järgmistest valdkondades: noorte omaalgatus, alternatiivsete ja uuenduslike töömeetodite kasutamine noorsootöös. Samuti on oodatud kõigi Tallinna noorte kaasamisele orienteeritud projektid, noorsoouuringud ja projektid, kus Tallinna noored osalevad üleriigilistes või rahvusvahelistes projektides. Täpsem info http://www.tallinn.ee/ametid/spordi_ja_noorsooamet/noorsooprojektid.

Tallinn hakkab toetama erahuviringe

Tallinn toetab lisaks erahuvialakoolidele ka pealinnas tegutsevate erahuviringide tegevust, mis on suunatud lastele ja noortele vanuses 4-19 eluaastat. Taotluse blanketid leiab interneti-aadressil: http://www.haridus.ee/et/haridusamet/komisjonid/toetuse_taotlus Mittetulundusühingutelt taotlusi huviringide tegevuse toetamiseks oodatakse Tallinna Haridusametisse, kus need vaadatakse läbi iga kuu teisel esmaspäeval. Lisainfo tel 645 7883, Andres Vakra, Tallinna Haridusameti koolivälise töö osakonna juhataja.

Rahvusvahemuste komisjoni juhivad linnapea

Tallinna linnapea juurde loodud rahvusvahemuste konsultatiivõukogu on loodud asjast huvitatud gruppide proportsionaalse esindatuse põhimõttel, poole neist moodustavad linnavolikogu liikmed ja linnajuhid, teise poole rahvusvahemuste ühenduste esindajad. Samuti võtavad nõukogu tööst osa eksperdid. Nõukogu on 30-liikmeline ning hakkab analüüsima rahvusvahemuste probleeme Tallinnas ning ette valmistama ettepanekuid ja soovitusi nende lahendamiseks.

Tallinna linnavolikogu juurde rahvusvahemuste komisjoni moodustamise ettepanek ei leidnud toetust.

Koolitervishoid koondatakse ühtse juhtimise alla

Tallinna linnavolikogu võttis vastu otsuse, et alates 1. augustist 2005 hakkab Tallinna 79 koolis koolitervishoiualast teenust osutama vaid SA Tallinna Koolitervishoid. Koolitervishoiu selline korraldamine loob võimaluse osutada kõigis pealinna koolides samatasemelist teenust, tagab parema koostöö koolide juhtkonnaga ning linna poolt eraldatava raha otstarbekama kasutamise. Uus süsteem annab aastas kokkuhoidu 720 000 krooni. Koordineerivateks isikuteks saavad koolis töötavad õed, konkreetse piirkonna jaoks määratakse piirkondlikud õed.

Lasnamäe Kaitseliidu tugipunkt

Abilinnapea Peep Aaviksoo kohtumisel kaitseväge juhataja viitseadmiraal Tarmo Kõutsiga arutati muu hulgas Kaitseliidu tugipunkti loomist Lasnamäele. Lepiti kokku, et kaitseväge ja Tallinna ühiste jõududega rajatakse sarnaselt Mustamäe ning Kristiine linnaosaga Kaitseliidu korrakaitsekeskus ka Lasnamäe linnaosa juurde ning arutati võimalikke koostöövariante kriisilukordade likvideerimisel.

Vabadussamba asukoha küsitluses osales üle 5 000 inimese

Tallinna elanike küsitlusel Vabaduse ausamba asukoha küsimuses osales kokku 5090 inimest, neist 697 kasutas esmakordselt interneti vahendusel hääletamise võimalust.

Küsitluspunktides andis oma hääle 4393 inimest. Kõige aktiivsemalt hääletati Nõmme linnaosas, järgnesid Kristiine ja Kesklinn. Kõige loium oli osavõtt Lasnamäel. Hääletada said kõik vähemalt 18-aastased isikud, kes on rahvastikuregistris arvel Tallinna elanikuna. Küsitlusel osalemise tingimustele vastas 330 379 inimest, küsitluses osales neist kogu Tallinnas 1,54%, Lasnamäel 0,61%.